

ዞባታትን ኣውራጃታትን ኖርወይ

ትሕቲ ደረት-ትርኢት ምድሪ ከትከውን እንከላ
ይኸሰት። ኣብ ሰሜን ኖርወይ ኑርድሊስ (ብርሃን
ሰሜን) ከትርኢ ይከኣል ኢዩ።

ኑርድሊስ፡ Foto: Pxhere.com

ኣብ ግዜ ከረምቲ ኣብ ሰሜን ኖርወይ ሚድናትሱል
(ጸሓይ ፍርቂ ለይቲ) ከተስተማቕር ይከኣል።
ሚድናትሱል ድበሃል ጸሓይ ምስዚይትዓርብ ኢዩ
ከምኡ'ውን ገለ ክፋል ናይታ ጸሓይ ንዕስራን ኣርባዕተን
ሰዓት ኣብ ደረት-ትርኢት ምድሪ ከረኣ እንከሎ ኢዩ።

ኣብ ኖርወይ ሓሙሽተ ዞባታት ኣለዋ። ኣብ ጫፍ ሰሜን
ኑር-ኖርገ ይርከብ። ኣብ ማእከል እታ ሃገር ከኣ
ትሮንደላግ ይርከብ። ኣብ ምዕራባዊ ወገን ቨስትላንት
ክህሉ ከሎ ኣብ ምብራቓዊ ወገን ከኣ ኣስትላንት
ይርከብ። እቲ ናብ ጫፍ ደቡብ ወገን ድርከብ ዞባ ከኣ
ሶርላንት ይበሃል።

ኑብሲ ወከፍ ዞባ ኣብ ኣውራጃታት ድተኸፋፈለት ኢያ።
ኣብ ኖርወይ ብጠቐላላ 11 ኣውራጃታት ኣለዋ።

ኑር-ኖርገ

ኑር-ኖርገ ኣብ ሰሜናዊ ወገን ናይታ ሃገር ይርከብ፤ ከም
ሓቂ ናብ ምብራቓዊ ወገን ናይ ኖርወይ'ውን ይርከብ
ኢዩ።

እቲ ዞባ ብኸልቲኣን ኣውራጃታት ትሮምስን
ፊንማርክን ከምእ'ውን ኑርድላንድን ድቐመ ኢዩ።

ኣብ ታሕሳስ ወይ ጥሪ ናብ ሰሜን ኖርወይ እንተመጸኻ
ናይ ጸልማት ግዜ ከተስተማቕር ትኸኣል ኢኻ። ናይ
ጸልማት ግዜ ጸሓይ ንዕስራን ኣርባዕተን ሰዓታት ኣብ

ትሮምስን ፊንማርክን

ትሮምስን ፊንማርክን ኣብ ሰሜናዊን ምብራቓዊን ጫፍ
ኢዩ ዝርከብ። ምስ ናብ ፊንላንድን ስዊድንን ከኣ
ይዳወብ። ትሮምስ እታ ድዓበየት ከተማ ኣብ ትሮምስን
ፊንማርክን ኢያ። ሰሜናዊ ጫፍ ናይ ኖርወይ
ክኒቭስቸሉድን ኣብ ትሮምስን ፊንማርክን ኢዩ ዝርከብ።
ካብኡ ዝያዳ ፍሉጥ ከኣ ዳርጋ ማዕረ ርሕቀት ንሰሜን

ምስ ክኒቭስቸሉደን ድርኩብ ኑርካፕ ኢዩ። ኑርድካፕ ፍሉፕ መስሐብ በጸሕቲ ኢዩ።

ስኣሊ, ኑርድካፕ: Foto: Andrey Armyagov, Adobestock

ሃመርፌስት፣ እታ ካብ ዓለም ናብ ሰሜናዊ ጫፍ ድቐረበት ከተማ ኮይና ኣብ ትሮምስን ፊንማርክን ትርከብ።

ኑርላንድ ንስ ስዊድን ትዳውብ ቀጣንን ነዋሕን ኣውራጃ ኢያ። ቡዶ እታ ድዓበየት ከተማ ኣብ ኣውራጃ ኑርላንድ ኢያ።

ስከረይ (ዓሳ) ንኸነቅጽ ኣብ መዝፈፊ ተንጠልጢሉ Kilde: Nærings og fiskeridepartementet

ሉፋተን ኣብ ኑርላንድ ትርከብ፣ ብብዙሓት ደሴታት ድቐመት ድማ ኢያ። ካብ ጥሪ ክሳብ ሚያዝያ ኣብ ሉፋተን ምግፋፍ ዓሳ ይካየድ። ኣብዚ ግዜ ግፋ ዓሳ ብዙሕ መጠን ስከረይ (ዓይነት ዓሳ) ይሕዙ። ስከረይ ርሑቕ ሰሜን ኣብ ባረንትስ ባሕሪ ድነብር ዓሳ ኢዩ። ካብ ጥሪ ክሳብ ሚያዝያ ደሎ ግዜ ስከረይ እንቋቋሖ ክጸፍዩ ናብ ሉፋተን ይመጹ። መብዛሕትኡ ካብቲ

ስከረይ ከምድነቅጽ ይግበር። እቲ ድነቅጽ ዓሳ ንቐጽዓሳ (ቋንጣ) ይበሃል። እቲ ድበዘሐ ካብቲ ንቐጽ ዓሳ ናብ ካልእ ሃገራት ንሰደድ ይለኣኽ ንኣብነት ናብ ጣልያንን ናይጀርያን።

ዓንኬል ናይ ሰሜናዊ ዋልታ ብኑርላንድ ኢዩ ድሓልፍ። ካብቲ ዋልታዊ ዓንኬል ንሰሜን ወገን ጸልማትን ሚድናትሱል (ጸሓይ ፍርቂ ለይቲ) ትረኣየሉን ኢዩ። ንሰሜን ገጽካ እናደየብካ ምስትኸይድ ብመንጽኡ ብዙሕ ጸልማትን ሚድናትሱል ትረኣየሉ መዓልትን ለይትን እናበዘሐ ይኸይድ። ኣብ ኑርካፕ ናይ ጸልማት ግዜ ካብ 20 ሕዳር ክሳብ 22 ጥሪ ፣ ሚድናትሱል ትረኣየሉ ከኣ ካብ 14 ግንቦት ክሳብ 29 ሓምለ ኢዩ።

ትሮንደላግ

ትሮንደላግ ኣብ ማእከል እታ ሃገር ይርከብ ከም ክልቲኡ ከም ዘባን ኣውራጃን ድማ ኢዩ። እዚ ዘባዚ ማእከል-ኖርወይ ተባሂሉ'ውን ይጽዋዕ ኢዩ። ትሮንደላግ ክልቲኡ በረኽቲ ጎቦታትን ነዋሕቲ ፍዩርድታትን (ማይ ድመለኣ ስንጭሮ) ኣለዎ። እቲ ድነወሐ ፍዩርድ ትሮንድሃይምፍዩርድ ይበሃል። እቲ ድዓበየ ጎቦ ከኣ ትሮልሀታ ይበሃል። ትሮንደላግ ምስ ስዊድን ይዳውብ።

ኣብ ትሮንደላግ እታ ድዓበየት ከተማ ትሮንድሀይም ኢያ። ትሮንድሀይም ኣብ ኖርወይ መበል ሳልሳይቲ ድዓበየት ከተማ ኢያ። ኣብ ትሮንደላግ እቲ ድዓበየ ቤተ ክርስትያን ኒዳሩስዶመን ኢዩ። እዚ ቤተ ክርስትያን ኣብ ልዕሊ መቓብር ኡላቭ እቲ ቅዱስ (Olav den Hellige) ኢዩ ተሃኒጹ. ኡላቭ እቲ ቅዱስ ኣብ ግዜ ቫይኪን ንጉስ ድነበረ ኢዩ። ንሱ ኣብ ከባቢ 1000 ዓመተ ምህረት ብሂወት ነበረ። ናብ ካልእ ሃገራት ኣብ ኤውሮጳ ይበጽሕ ነበረ'ሞ ብዛዕባ ክርስትና ክለምዕ ከኣለ። ብድሕሪኡ ክርስትና እቲ እንኮ ኣብ ኖርወይ ድፍቀድ ሃይማኖት ክኸውን ወሰነ። ኒዳሩስዶመን ኣብ ትሮንድሀይም ተደኩና ትርከብ።

ኒዳሩስዶመን Kilde: Pixabay.com

ሮረስ ኣብ ትሮንደላግ ትርኩብ ከተማ ኢያ። ሮረስ ኣብ ላዕሊ ኣብ ዝባን ንቦታት ሮረስ ተደኩና ትርኩብ። እቲ ኣብኡ ድተደኮነትሉ ምኽንያት ብ1644 ኣብቲ ጎባ ነሓስ ረኺቦም ስለድነቡ ኢዮ። ነሓስ ዝዕደነሉ ጎዳጉዲ'ውን ተሰሪሑ ነበረ። ሰባት ከኣ ኣብቲ ጎዳጉዲ ንክሰርሑ ናብ ከተማ ሮረስ ይግዕዙ ነበሩ። ከተማ ሮረስ ከኣ ከምኡ እናበለት ዓበየት።

ሮረስ ስእሊ : Lars Geithe Flickr

ኦስትላንት

ኦስትላንት እቲ ድበዘሐ ኣውራጃታት ደለዎ ዞባ ኢዮ። ኣብ ኦስትላንት ደለዎ ኣውራጃታት ኦስሎ፣ ቮስትፎልድን ተለማርክን ከምኡውን ቪከንን ኢንላንትን ኢዮን። ኦስትላንት ኣብ ኖርወይ እቲ ድበዘሐ ህዝቢ ልዕሊ 2,5 ሚልዮን ነበርቲ ደለውዎ ዞባ ኢዮ። እዚ ማለት ዳርጋ ፍርቂ ካብ ብዝሒ ህዝቢ ኖርወይ ኣብ ኦስትላንት ይነበር ማለት ኢዮ።

ግሎማ እቲ ድዓበዩ ወሓይዝ ኣብ ኖርወይ ኢዮ። ግሎማ ንውሓቱ 619 ኪሎ ሜተር ኢዮ። ካብ ትሮንደላግ ሰሜን ተበጊሱ ድማ ናብ ደቡብ ናብ ኦስትላንት ይውሕዝ ብኡ ኣቢሉ ከኣ ኣብ ፍረድሪክስታድ ይውድእ።

ናይ መወዳእታ ዋሕዚ ግሎማ ኣብ ፍረድሪክስታድ Kilde: Wikipedia

እቶም ድበረኹ ንቦታት ናይ ኖርወይ ኣብ ኦስትላንት ይርከቡ። ጋልድሆፒን ኣብ ኖርወይ እቲ ድበረኽ ጎባ ኢዮ። እቲ ጎባ 2469 ሜትሮ ብራኽ ኣለዎ። እዚ ማለት እቲ ጫፍ ናይ ጋልድሆፒን 2469 ሜትሮ ካብ ጽፍሒ ባሕሪ ኢዮ።

ጋልድሆፒን Kilde:Wikimedia Commons

ምዮሳ Kilde: Wikipedia

አስሎ

አስሎ ርእሰ ከተማ ከምኡውን ድዓበየት ከተማ ናይ ኖርወይ ኢያ። አስሎ ነብሳ ድኽአለት ኣውራጃ ኢያ ኣብ ውሽጢ ኣስሎፍዩርድ ከኣ ተደኩና ትርኩብ። ቤተ-ንጉስ ፣ ባይቶን መንግስቲን ከኣ ኣብ ኣስሎ ይርከብ።

ባይቶ Foto: Sergii Figurmyi, Adobestock

ቮስትሬልድን ተለማርክን

ቮስትሬልድን ተለማርክን ካብ ገማግም ባሕሪ ንላዕሊ ክሳብ እቲ በራኽ ጎቦ ይዝርጋሕ።

ኣብ ቮስትሬልድን ተለማርክን እቲ ዝበረኽ ጎቦ ጋውስታድቶፕን ኢዩ። ጋውስታድቶፕን ኣብ ርዩካን ይርከብ፤ 1883 ሜትሮ ብራኽ ካብ ጽፍሒ ባሕሪ ድማ ኣለዎ።

ጋውስታድቶፕን ፣ ኣብቲ ስንጻጻር ታሕቲ ድማ ከተማ ርዩካን ንራኣ Foto: Eystein M. Andersen Riksantikvaren, Flickr

ፋሪስቫነት ኣብ ኣውራጃ ቮስትሬልድን ተለማርክን ይርከብ። እቲ ፋሪስ ድበሃል ማዕድናዊ ማይ ካብ እዚ ፋሪስቫነት ኢዩ ስሙ መጽዩ። እቲ ፋሪስ ግን ካብ ፋሪስቫነት ኣይኮነን ድመጽእ። ግን ካብ ትሕቲ እቲ ኣብ ከባቢኡ ድርኩብ ቦክስኩን ድበሃል ምንጪ ማይ ኣግራብ ኢዩ ድዛሪ።

ቦክስኩን ኣብ ላርቪካ Foto: Jostein, Adobestock

ቶንስበርግ ኣብ ቮስትሬልድን ተለማርክን ትርኩብ ኮይና ኣብ ኖርወይ እታ ድነወሐ ዕድመ ደለዋ ከተማ ኢያ። እታ ከተማ ብኣስታት 870 ዓመተ መሀረት ኢያ ተደኩና። ስሎትስፌለት (ንእሽቶ ጎቦ) ኣብ ቶንስበርግ ይርከብ ንሱ ከኣ ኣብ ሰሜን ኤውሮጳ እቲ ድዓበየ ዑና ኢዩ።

ስሎትስፌለት ኣብ ቶንስበርግ Foto: Celine, Adobestock

ቪከን

ኣውራጃ ቪከን እቲ ድበዘሐ ህዝቢ ድርከቦ ኣውራጃ ኣብ ኖርወይ ኢዩ። እዚ ኣውራጃ ምስ ስዊድን ይዳውብ። ቪከን ካብ ኣስሎፍዩርድ ክሳብ እቲ ጎቦታት ከምኡውን ዶብ ስዊድን ክሳብ ማእከል ደቡብ ኖርወይ ይዝርጋሕ።

እተን ዓበይቲ ከተማታት ድራመን ፣ ሊለስትሮምን ፍረድሪክስታድን ኢየን።

ኢንላነት

ኢንላነት እታ እንኮ ገማግም ባሕሪ ደይብላ ኣውራጃ ኢያ። እዛ ኣውራጃ ምስ ስዊድን ትዳውብ። ኣብ ኖርወይ ድዓበየ ቀላይ ምዮሳ ኢዩ። ምዮሳ ኣብ ኣውራጃ

ኢንላንት ይርከብ። ምዮሳ ንሺፕላድነር (መርከብ)
ፍሉጥ ወይ ልመድ ኢዩ። ሺፕላድነር እታ ጌና ኣብ
ሰራሕ ትርከብ ብዕድመ ድዓበየት መርከብ ኣብ ኖርወይ
ኢያ። ሺፕላድነር ኣብ መንጎ ኤይድስቮል ፣ ሃማር ፣
ሊላሃመርን ዮቪክን ትንቀሳቐስ።

ሺፕላድነር ናይ ሃፋ መርከብ ኢያ Foto: Mahlum, Riksantikvaren

ሱርላንት

ኣብ ዞባ ሱርላንት ሓንቲ ኣውራጃ ጥራይ ኢያ ደላ፣ ንሳ
ከኣ ኣግደር ትበሃል። ሱርላንት ጽቡቕ ኣርኪዮላኒ
(እኩባት ደሴታት) ፣ ደሴታት ፣ ንእሽቱ ደሴታትን
(ኣኻውሕ) ብዙሕ መሓንበሲ ቦታታትን ኣለዎ።

እኩባት ደሴታት(ኣርኪፕላን) Kilde: Flickr.com

ኣብ ሱርላንት እታ ድዓበየት ከተማ ክርስትያንሳንድ
ኢያ። እቲ ድዓበየ መካነ እንስሳታት ናይ ኖርወይ ኣብ
ክርስትያንሳንድ ይርከብ መካነ እንስሳ ክርስትያንሳንድ
ድማ ይበሃል፣ ሰባት ግን መብዛሕትኡ ግዜ መካነ
እንስሳ ጥራይ ኢዮም ድብልዎ።

ለመረ ኣብ መካነ እንስሳ ክርስትያንሳንድ Foto: Kommunal – og - moderniseringsdepartementet

ቨስትላንት

ኣብ ቨስትላንት ድርከባ ኣውራጃታት ሞረን ሩምስዳልን
፣ ቨስትላንድ ከምኡውን ሮጋላንድ ኢየን። ቨስትላንት
በቲ ደለዎ ነዋሕቲ ፍዩርድታትን በረኽቲ ጎበታትን ኣብ
ዓለም ፍሉጥ ኢዩ። ናይ ኖርወይ እቲ ድነወሐ ፍዩርድ
ሶግነፍዩርድ ኣብ ቨስትላንት ይርከብ። ናይ 204 ኪሎ
ሜተር ንውሓት ድማ ኣለዎ።

ባለስትራንድ ኣብ ሶግነፍዩርድ ትርከብ Foto: mariusltu, Adobestock

ዳርጋ ኩለን ከተማታት ቨስትላንት ኣብ ገማግም ባሕሪ
ድተደኮና ኢየን። እተን ኣብቲ ዞባ ድዓበያ ከተማታት
በርገን፣ ፣ስታቫንገር ፣ ኦለሱንድን ሃውግሱንድን ኢየን።

ሮጋላንድ

ኣብ ሮጋላንድ እታ ድዓበየት ከተማ ስታቫንገር ኢያ።
ኣብ መወዳእታ 1960 ኣብ ኖርቩውን (ሰሜናዊ ክፋል
ባሕሪ) ነዳዲ ዘይቲ ተረኺቡ። ሽዑ ላዕለዋይ ቤት
ጽሕፈት ናይቲ ዘይቲ ደፍሪ ትካል ኣብ ስታቫንገር
ክኸውን ተወሰነ። ኣብቲ መጀመርያ ኣርባዕተ

ሰራሕተኞቻችን ጥራይ ነበሩ። ሓደ ካብኦቶም ካብ ኢራቕ ድመጸ ፋሩቕ ኣልቓሲም ድበሃል ነበረ።

ትካል ኑዳዲ ዘይቲ Foto: Wikipedia

ቨስትላንድ

ኣብ ቨስትላንድ እታ ድዓበየት ከተማ በርገን ኢያ። በርገን ኣብ ኖርወይ ብዕቤታ መበል ካለኣይ ደረጃ ትስራዕ፣ እታ ከተማ ከም ልሙድ ርእሰ ከተማ ቨስትላንድ ተባሂላ ትጽዋዕ። ብሪገን ድበሃል ስፍራ ኣብ በርገን ፍሉጥ ቦታ ኢዩ።

ብሪገን ኣብ በርገን Foto: Michelle Maria, Pixabay

ኣብ ኖርወይ ብዙሓት ኢስብረ (ኣኻውሕ በረድ) ኣለዉ። ኢስብረ ብበረድ ጥራይ ድቑመ ሰፊሕ ስፍራ ማለት ኢዩ። ገለገለ ቦታታት ካብ እምብዛ ምዝሓል ዋላ ኣብ ግዜ ከረምቲ እቲ ወርጪ ኣይመክኽን ኢዩ። ስለዚ ኣብ ነብሲ ወከፍ ዓመት ወርጪ እናተወሰኸ ይኸይድ። እቲ ወርጪ ከኣ ቀስ እናበለ ናብ በረድ ይቐየር። እዚ ብበረድ ድተሸፈነ ቦታ እናዓበየን (እንዳተኸመረ) እናኸበደን ይኸይድ እሞ ካብ ላዕሊ ናብ ሓደ ጎረ ናይቲ ጎቦ ንታሕቲ ከፈርስ ከጅምር ከሎ፣ ኢስብረ ወይ ከኣ ከውሒ በረድ ኢዩ።

ዩስተዳልስብረን ኣብ ኖርወይ እቲ ድዓበየ ኢስብረ ኢዩ። ዩስተዳልስብረን ኣብ ኣውራጃ ቨስትላንድ ይርከብ።

ዩስተዳልስብረን Foto: Tania Zbrodsko, Adobestock

ቪዳ (ዝባን) ኣብ ጎቦታት ድበዝሐ ከባቢ ድርከብ ዳርጋ ሰጣሕ ቦታ ማለት ኢዩ። ኣብዚ ዝባን ንብሎ ስፍራ ኣግራብ ኣይበቅልን ኢዩ ቆጥቋጥ ጥራይ ኢዩ።

ሃርዳንገርቪዳ (ዝባን ሃርዳንገር) ኣብ ኖርወይ እቲ ድዓበየ ዝባን ኢዩ። ኣብ ኣውራጃታት ቨስትላንድ፣ ቪከን ከምኡውን ቨስትፎልድን ተለማርክን ይርከቡ።

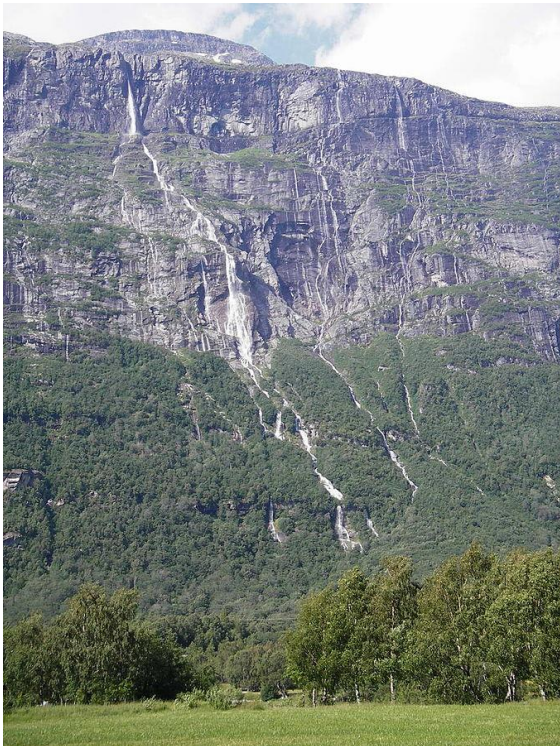

ሃርዳንገርቪዳ Foto: By-studio, Adobestock

ሞረን ሩምስዳልን

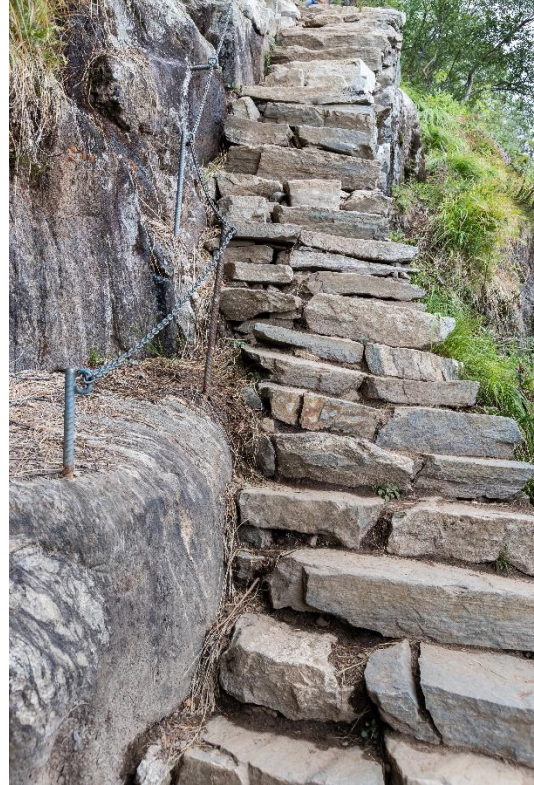
አብ ሞረን ሩምስዳልን እተን ድዓቢያ ከተማታት
አለሱንድ፣ ሞልደን ክርስትያንሱንድን ኢየን።

ናይ ኖርወይ ድበረኽ መንጫዕጫዕታ አብ ሞረን
ሩምስዳልን ይርከብ ቪኑፉሰን ድማ ይበሃል። እቲ አዝዩ
ፍሉጥ መንጫዕጫዕታ ከአ ቮሪንግስፉሰን ድበሃል ኮይኑ
አብ አውራጃ ቮስትላንድ ይርከብ። አብቶም ድበረኽ
መንጫዕጫዕታታት ኖርወይ ብዙሕ ማይ የለን።

ቪኑፉሰን Foto: Carl S Bj, Wikipedia

ሚድሱንድትራፕን ናይ 2200 መርገጺ እግሪ ደለዎ
ብኣእማን ድተሰርሐ ኣስካላ ኢዩ። ብ ካብ ነፓል ድመጹ
ሸርፓ (መራሕቲ ወይ ሰብ ሞያ ጎቦ) ኢዩ ተሃኒጹ።

ናይ እምኒ ኣስካላ Foto: Arild, Adobes

